

گفتگو با برادر علیرضا افشار عضو شورای مرکزی جهاد

برادر علیرضا افشار عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی ابتدا در پاسخ به این سؤال که نقش جهاد سازندگی در روند حرکت انقلاب اسلامی چیست، گفت:

«جهاد سازندگی در زمینه‌های مختلف اثرات تعیین کننده‌ای در جمهوری اسلامی ایفا کرده است که یکی از این زمینه‌ها توجه به محرومین است. همان کسانی که در سالیان دراز حاکمیت رژیم شاه حقوق آنها تضییع شده و نظام بیعدالتی و ظلم

۲۲-۲۷ خردادماه سال جاری «هفته جهادسازندگی» اعلام شده است. به همین مناسبت مراسم ویژه‌ای در سرتاسر کشور و در واحدهای مختلف جهادسازندگی در جهت شناساندن هرچه بیشتر جهاد و ارائه کارنامه سه ساله آن برگزار خواهد شد.

سه سال پیش در چنین ایامی، امام با یک فرمان بسیج عمومی برای سازندگی ویرانی‌های ناشی از دوزخار و بانصدسال حکومت استبدادیان و شاهشاهان اعلام «جهاد» کرد در این سه سال جهادسازندگی بعنوان ارگانی برخاسته از متن انقلاب این بار عظیم را بردوش گرفته و به سرتنزل مقصود رسانیده است. ویرانیه‌ها و خرابیه‌های ناشی از حکومت جورجابرین و شاهشاهان و طبیعتاً غیرفعال بودن ادارات و ارگان‌های دولتی در بازسازی و آبادسازی این ویرانیه‌ها، لزوم ایجاد حرکتی «جهاد گونه» و بدور از هرگونه تشریفات و بازیهای اداری را بوجود می‌آورد.

«جهاد» بر همین اساس شکل گرفت و بر همین اساس نیز به حرکت خویش ادامه داده است. علاوه بر نقشی که جهاد در عمران و آبادی روستاهای محروم کشور در این سه ساله اخیر داشته است، نقش بسیار مهم و حساس جهاد در جبهه‌های جنگ یعنی «مهندسی جبهه» و امور مربوط به راهسازی، سنگرسازی و... را نیز نباید از یاد برد. با شروع جنگ تحمیلی بسیاری از نیروهای جهاد از صحنه پیکار با ویرانی‌های ناشی از حکومت شاهشاهان به صحنه مبارزه با رژیم یعنی صدام روآورده تا با بیرون راندن متجاوزین از خاک میهن اسلامی مان به این وظیفه خطیر جامه عمل بپوشانند.

در حال حاضر جنگ تحمیلی رژیم صدام علیه جمهوری اسلامی ایران با پیروزی قوای اسلام روبه اتمام است و پس از آن مهمترین مسأله‌ای که مطرح است بازسازی خرابیه‌های ناشی از جنگ تحمیلی است که خود مقوله‌ای بس بزرگ و اساسی است و جهاد نیز در این رابطه نقش حساسی ایفا خواهد کرد.

همه اینها مناسبتی بدست داده تا گفتگویی داشته باشیم با برادر علیرضا افشار عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی، پیرامون مسأله فوق که اثر نظر تان می‌گذرد:

سازندگی در این زمینه خیلی می‌تواند عمده باشد. در ارتباط با بر طرف کردن مشکلاتی که در طول انقلاب برای جمهوری اسلامی بوجود می‌آمد، جهاد سازندگی با این سرعت و انعطاف و گسترش عملی که داشت، با آنها برخورد کرد که می‌توان رسیدگی به مشکلات ناشی از سیل خوزستان، زلزله کرمان و نظایر اینها نام برد و جهاد سازندگی در رابطه با جنگ تحمیلی مزدوران صدامی با بسیج و سازماندهی نیروهای مردم وظیفه‌ای خطیر در رفع مشکلات داشته است. جهاد سازندگی همچنین در زمینه سیاسی نیز فعالیت کرده است. به این ترتیب که با رساندن پیام انقلاب و فعالیت و تحقق اهداف

محرومیت‌ها را بر آنها تحمیل کرده است. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در جهت تبلیغ شعارهایی که برای انقلاب مقدس بودند و برای آن خونها ریخته شده است، لازم بود که حرکتی برای رسیدگی به محرومین جامعه که اکثریت آنها در روستاها متمرکز هستند، صورت بگیرد و جهاد سازندگی انجام این وظیفه را بعهده گرفت. زمینه دیگری که جهاد نقش عمده‌ای داشته و باید داشته باشد، اشاعه روحیه جهادی و ایثارگری در جامعه است، و روحیه راحت طلبی، سودجویی، مقام پرستی و خودخواهیها و نظایر آن که در گذشته دنبال می‌شد بوسیله جهاد متحول شد و با بسیج مردم و

* جهاد با رساندن «پیام» انقلاب اسلامی به روستاها و تحقق اهداف دولت جمهوری اسلامی، ضد انقلابیون را خلع سلاح کرد.

دولت جمهوری اسلامی خصوصاً در روستاهای محروم و استانهای گروهک زده، ضد انقلابیون را خلع سلاح کرده و روحیه امید و تلاش را در مردم بوجود آورده تا اجازه ندهد تا با مکرها و توطئه‌های ضد انقلاب داخلی که به حمایت دشمنان خارجی انقلاب اسلامی عملیاتی انجام میدادند، مردم را فریب داده و آن سیاستهای شوم تحقق پیدا کند. همچنین در زمینه خارجی جهاد سازندگی در تحقق نقطه نظرهای انقلاب و جایگزینی سازندگی بجای خرابیه‌های ناشی از رژیم کوبیدن نظام شاهنشاهی نشان داد که چگونه نظامی را می‌خواهد جایگزین کند و بعد سازنده انقلاب

حرکتهای جهادی روحیه ایثار و نوعی تلقی عبادت از کار بوجود آمد و اثر دیگر نقش اقتصادی جهاد سازندگی در بیت‌المال کشور، میلیارد ها تومان از بودجه مملکت که صرف هزینه‌های جاری می‌شد و بکارهای تولیدی نمی‌رسید، صرفه جویی کرد و از طرف دیگر نیروهای بسیاری را به اشتغال واداشت و از بیکاری آنها جلوگیری کرد و بطور خلاصه در زمینه اقتصادی و از طریق بالا بردن تولید در خود کفایی کشور نقش مؤثری داشت و با توجه به اینکه کشاورزی مملکت ما به وابستگی بسیار زیادی دچار بود و استقلال اقتصادی با خود کفایی کشاورزی رابطه تنگاتنگی دارد، نقش جهاد

اسلامی را به جهانیان منعکس کرد. عملکرد جهاد سازندگی و آمار فعالیت‌هایش که در محروم‌ترین نقاط مملکت صورت گرفته به همه مردم جهان نشان داده است که واقعا انقلاب اسلامی چه چیزی را دنبال می‌کند و اگر دشمنان انقلاب اسلامی بگذارند و امکاناتی که صرف مقابله با آنان می‌شود در جهت سازندگی بکار گرفته شود چه مقداری می‌تواند در رفع محرومیت‌های مردم این کشور مؤثر باشد.

عضو شورای مرکزی جهاد سپس در مورد ضرورت‌های تشکیل جهاد ادامه داد: «شاید مهمترین ضرورتی که برای تشکیل جهاد وجود

سازمان یافتند. از مشکلات عمده جهادسازندگی، نبود امکانات کافی است که مقایسه با استعداد جهادباعث محدودیت کارآن علیرغم گسترده‌گیش شد. مشکلات دیگری نظیر کمبود نیروی انسانی وجود دارد که البته با آموزش مناسب سعی در بر طرف کردن این مشکل شده است و این مشکل پس از فعال شدن دیگر ارگانها و نهادها در زمینه جذب نیروهای مکتبی بیشتر شده است. همچنین مشکل عمده دیگری که برای جهاد وجود دارد نداشتن اساسنامه قانونی است که آن را از دفاع قانونی از وظایف خودش محروم کرده و نمی‌تواند

یک برخورد نزدیک و قانونی با تداخل وظایف با ارگانهای دیگر داشته باشد.

امیدواریم انشاءالله با تصویب اساسنامه جهاد این مشکل هم رفع شود.

برادر افشار آنگاه مهمترین و اصلی ترین خدمات و فعالیت‌های جهاد را بر شمرده و ادامه داد:

«خدمات جهادسازندگی را می‌توان بطور فشرده به ۷ شعبه تقسیم کرد. در زمینه کشاورزی توزیع نهاده ها و امکانات کشاورزی، و در زمینه دامپروری، فعالیت‌های پیشگیری و واکسیناسیون دام فعالیت داشته است. در زمینه کشاورزی با تعمیر ماشین آلات کشاورزی و آموزش روستائیان... رومی توان نام برد. در ارتباط با فعالیت‌های فرهنگی که یکی از عمده‌ترین فعالیت‌های جهادسازندگی در روستاهاست، تشکیل کلاس‌هایی به منظور آشنا کردن روستائیان با فرهنگ انقلاب، توزیع نوار، فیلم ویدئو، تشکیل کتابخانه‌های روستایی، توزیع بوستر و کتاب و کارهای دیگری نظیر اینها از کارهای فرهنگی جهاد سازندگی در سطح روستاهای مملکت است.

ستای جنگزده را بر عهده می‌گیرد

داشت، ناتوانی دستگاه‌های اجرائی بود که پس از پیروزی انقلاب قادر به انجام خوست‌های مردم نبود و نظام اداری شاه زده کشور مدت زیادی لازم داشت تا متحول شود. جهاد سازندگی که در طول فعالیت‌های خودش بدست آورده، امروز می‌تواند کمک بسیار مؤثری برای تغییر و تحول نظامی که مورد نظر انقلاب اسلامی و متناسب با نیاز است باشد.

ضرورت تشکیل جهاد

می‌توان گفت که تشکیل جهاد برای پاسخگویی به فوری‌ترین نیازهای مردم و بر طرف کردن آن نقصی است که نظام اداری و دستگاه‌های اجرائی ما فاقد آن بودند. اندیشه تشکیل این نهاد انقلاب اسلامی ابتدا در میان دانشجویان مسلمان دانشگاهها بوجود آمد و آنها که هر ساله در قیل از پیروزی انقلاب به روستاها می‌رفتند تا با نقاط محروم میهنشان آشنا بشوند و آن خود سازی و سازندگی در رابطه با خودشان دنبال می‌کنند بعد از پیروزی انقلاب برای خودشان وظیفه داشتند که در جهت تحقق آرمانهای انقلاب به روستاها بروند. همین فکرها باعث شد که آنها خدمت امام شرفیاب شدند و از حضور ایشان استدعا کنند که با پیام و دستور خودشان مردم را برای این حرکت، بسیج کنند. پس از آنکه جهادسازندگی با پیام امام شکل گرفت. در طول فعالیت‌هایش با دولت موقت به مشکلات زیادی برخورد که در نهایت با تصمیم شورای انقلاب شهید دکتر بهشتی مسئول کارهای جهاد سازندگی شدند. پس از آمدن دکتر بهشتی به جهاد سازندگی شورای مرکزی و شوراهای استانی

* جهادسازندگی با فکر و نیروی دانشجویان مسلمان دانشگاهها و پیام امام مبنی بر بسیج همگانی شکل گرفت.

شوراهای روستایی

بدنبال همین حرکت شوراهای اسلامی روستایی یکی از فعالیت‌های عمده جهادسازندگی نیز پی‌گیری شده است. اهمیت این شوراها از آن نظر است که با تشکیل این شوراها روستائیان با اتکالی نیروی خودشان قادر به بررسی و حل مسائل خود می‌شوند.

و با توجه به اینکه افراد معتمدی در این شوراها انتخاب می‌شوند، این شوراها نقش عمده‌ای در هدایت مسائل روستاها در رفع مشکلات دارند. در زمینه عمرانی فعالیت‌های جهادسازندگی در روستاها در رابطه با اماکن عمومی عبارتست از ساختن حمام، مدرسه، مسجد و غسلخانه یا ساختمان‌هایی نظیر این... جهادسازندگی در زمینه راههای روستایی که تاثیر فراوانی در تولید و رساندن محصولات روستائیان به بازار شهرها و همچنین رساندن بیماران روستایی و آبادانی روستاها داشته است، بسیار فعال بوده است. در زمینه برقی رسانی نیز جهاد فعالیت داشته است، که ما معتقد هستیم این فعالیت‌های خدماتی برای روستاها رابطه مستقیمی در استقلال و رونق روستاها و سرانجام با تولید دارد که عامل مهمی در بازگشت روستائیان به زادگاه خودشان و فعالیت کشاورزی می‌باشد.

در زمینه ساختن پل، فعالیت‌های چشمگیری

در قی بزیند

* «جهاد» آموزشگاه بزرگی است که جوانان مبتدی را در مدت کوتاهی از آنان افراد قابل و کاردانی میسازد.

* توجه به محرومین جامعه از اولویت خاصی برخوردار است ما هرگاه از این مسأله غفلت کنیم بسیاری از استعدادها را از دست می‌دهیم.

نقش جهاد را در گسترش فرهنگ انقلاب و سازندگی ویرانی‌های ناشی از انقلاب مورد بررسی قرار داد: اصولاً در مقایسه‌ای هر چند اجمالی بین انقلاب اسلامی ایران و دیگر انقلابها به نکات مهم بشارکت همه جانبه مردم و ایمان خالص آنان به خدا و پلور آنان به الهی بودن انقلاب بر می‌خوریم. این مسأله باعث شده است که هر چه ملت ما خواسته‌اند و اراده کرده‌اند، بان رسیده‌اند و در راه نیل به مقصود، بزرگترین موانعی را که هر کدام از آنها قادر به ساقط کردن یک انقلاب بوده‌اند را پشت سر گذاشته‌اند.

در مورد مسأله سازندگی، علیرغم گرفتاریهایی که برای امت شهیدپرور ما، اعم از محاصره

جهادسازندگی در سیل خوزستان و زلزله کرمان و اتفاقات و حوادثی اینگونه، نیروهای خود را بسیج و فعالیت کرده است. در اینجا باید بطور جداگانه نقش جهاد در جبهه‌های جنگ اشاره کرده که نقش مهندسی جنگ یکی از مهمترین نقش‌ها را در پیروزی داشته است. و یا احداث استحکامات، سنگرها و خاکریزهایی که باید ۵ کیلومتر جلوتر از خط مقدم تدارکات و امور امداد مجروحین جنگی بسیار فعال بوده است و توانسته است با احداث جاده‌های نظامی که باعث غافلگیری دشمن می‌شده، با اجرای بسیار جالب طرحهای مورد نظر مسئولین فرماندهان نظامی کشور بوده، نقش مؤثری در پیروزی جنگ داشته است.

همچنین در زمینه فعالیتهای تبلیغاتی که انعکاس فعالیتهای جهاد در خارج کشور هست، فعالیت دارند. اما فعالیتهای تبلیغاتی با توجه به کمبودی که بوده است و رهنمودهای امام امت برای این تکلیف که باید انقلاب اسلامی به خارج صادر

داشته است. در زمینه بهداشت و درمان کارهای جهادسازندگی عبارتست از اعزام اکیپ‌های پزشکی برای درمان سربانی روستائیان و هدایت آنها به مراکز درمانی در شهرها و پی‌گیری مداوای آنان در بیمارستانها و همچنین در زمینه بهداشت، ریشه کن کردن مراکز میکروب‌زا و هدایت و آموزش روستائیان برای حفظ بهداشت و جمع‌آوری داروها از منازل و توزیع آنها در شهرها و ایجاد داروخانه و فعالیتهای واکنش‌یون و غیره...

جهادسازندگی بیشتر فعالت خود را در زمینه آبرسانی از طریق ایجاد سدهای خاکی و کانال‌کشی و زهکشی متمرکز کرده است. البته یک واحد حفاری هم داریم که باتوافق وزارت نیرو و پروانه حفراه در مناطقی که امکان استفاده آب جزاز طریق جاهای عمیق نیست، فعالیت می‌کند.

ششمین رشته فعالیتهای جهاد در زمینه صنایع و معادن است که صنایع شامل صنایع دستی روستایی است. و این کار در اشتغال روستائیان و تبدیل مواد اولیه روستایی به محصولات قابل مصرف و جلوگیری از وابستگی هر چه بیشتر صنایع نقش عمده‌ای داشته است و در زمینه معدن نیز فعالیت کرده است. جهاد سازندگی تعداد زیادی معدن را در سطح کشور اداره‌اش را عهده گرفته و البته این کمکی است در جهت استفاده از ذخایر زیرزمینی غیرفلزی و تعدادی از این معادن که در رابطه با خود جهاد و موارد مصرف جهاد می‌باشد. آخرین رشته فعالت جهاد در زمینه اقتصادی است و توزیع وام در سطح روستاهای کشور که نقش مهمی در بالا بردن قدرت خرید روستایی در سطح روستاها داشته است. ۳ میلیارد مبلغ وامی بوده است که در ابتدای کار توزیع آن به جهاد واگذار شده و اینکار تا حدود زیادی انجام شده است.

جهاد سازندگی همچنین در زمینه اشاعه روحیه جهادی نیز نقشی داشته است. و در رابطه با آشنا کردن مردم با کارهای جهاد و روحیه جهادی، دفاتر جهادسازندگی در مراکز مختلف بوجود آمد که یکی از آنها جهاد ادارات که در وزارتخانه‌ها اثر مهمی در اجرای طرحهایی که سالها در وزارتخانه‌ها مانده بود داشته است، این جهادها با اجازه بالاترین مقام مسئول در وزارتخانه تشکیل می‌شود و منشاء فعالت ارزنده‌ای است که تاثیر مستقیمی در انتقال روحیه جهادی به وزارتخانه‌ها دارد همین کار در رابطه کارخانجات در رابطه با ارتش... نیز وجود دارد.

همچنین باید از فعالت‌های واکنشی جهادسازندگی در مقابله با حوادث اضطراری یاد کرد

* در رابطه با بازسازی شهرها جهاد مسئولیتی بر عهده نگرفته است. ولی اگر شرایط اضطراری پیش بیاید از هرگونه همکاری دریغ نخواهیم ورزید.

شود و در زمینه فعالیتهای و آنچه در انقلاب ما صورت گرفته صادر شود. جهادسازندگی از طریق بخش خارج از کشور، فعالیتهای گسترده‌ای برای تبلیغات کرده است و در زمینه توزیع امکانات تبلیغاتی و نشریات نقش مؤثری در کشورهای خارجی خصوصاً در میان انجمنهای اسلامی خارج از کشور داشته است.

در حال حاضر که جنگ ما با شکست نیروهای صدام رو به پیروزی و اتمام است «جهاد» فعالیتهای خودش را در رابطه با «بازسازی مناطق جنگ‌زده روستایی» متمرکز کرده است. در این زمینه کلیه امکانات و نیروهای انسانی جهاد سازماندهی شده است تا انشاء... با بسیج مردم و کمک گرفتن از آنان، هر چه سریعتر نسبت به بازسازی مناطق جنگ‌زده روستایی که مسئولیت آن به «جهادسازندگی» واگذار شده است. اقدام شود. برادر انتشار آنگاه به مقایسه بین انقلاب اسلامی ایران و دیگر انقلابات جهانی پرداخته و

اقتصادی، جنگ تحمیلی رژیم بعثی صدام و تبلیغات گسترده و شود بوقهای تبلیغاتی ابرقدرتها با استفاده از امیربالیسم و... بوجود آمده است، مردم ما توانستند با بسیج همگانی در جهت سازندگی مملکت گامهای بلندی بردارند که ما نظیر آنرا در سایر انقلابها سراغ نداریم.

«رشیدین عیسی» یکی از انقلابیون الجزایری در ملاقاتی که با اعضای شورای مرکزی جهاد داشت، بعد از اینکه از فعالیت‌های جهاد یاد کرد و بود و امار فعالیت‌های آنرا دیده بود، اعتراف کرد که انقلاب الجزایر بعد از ۲۰ سال که از پیروزی آن می‌گذرد نتوانسته است باندازه ۳ سال سازندگی و آبادسازی و فعالیت‌های عمرانی در ایران فعالیت داشته باشد. این مقایسه نشان می‌دهد که مملکت ما

در مجموع چقدر برای سازندگی جلو بوده است. در رابطه با سیستم و روشی که برای سازندگی اتخاذ شده است بایستی تذکر داده شود که تفاوت عمده و اساسی در رابطه با دیگر انقلابها به چشم می خورد و آن «توجه و اتکا به نیروهای مردم» و «اعتماد به آنها» و «بارورسازی خلاقیت های آنان» بوده است. ما با حداقل استفاده از امکانات و روش های خارجی و عدم تکیه بر آنان شروع به کار کردیم و همین نیروی ایسان بود که باعث شد این کارنامه درخشان و این عملکرد، واقعا بصورت معجزه گونه ای در مملکت ما تحقق پیدا کند. انقلابهای دیگر علیرغم حمایت از ابرقدرتها نتوانسته اند این مقدار بازده داشته باشند و

نتوانسته اند با مشکلاتی که در داخل مملکت شان داشته اند، برخورد موفقیت آمیز داشته باشند. همانطور که عرض کردم ریشه این تفاوت به ایمان و اعتقاد بی شائبه مردم بر می گردد که با بدل جان و مال و امکانات خودشان در راه خدا به باری انقلاب اسلامی شتافته و دلسوزانه و ایثارگرانه برای سازندگی کشور یا رهبریهای امام امت قیام می کنند. مردم این نوع کار را عبوات می دانند و فرقی بین کاری که برای محرومین انجام می دهند با «ساز» قائل نمی شوند و ریشه همه این موفقیت ها در همین اعتقاد و در همین بیش است.»

«جهاد» چیست؟

برادر علیرضا افشار عضو شورای مرکزی جهاد-

سازندگی سپس در مورد «تعریف» جهاد سازندگی ادامه داد: اگر بخواهیم جهاد را در یک کلمه تعریف کنیم بایستی بگوئیم، جهاد همان آرمی که دارد خلاصه می شود: «هل انما اعظمک بواجده ان تقوموا..» یعنی تلاش و حرکت در راه خدا، یعنی ایثار و از خود گذشتگی در راه خدا. البته عبارت دیگر تعریف جهاد سازندگی به تعریف جهاد در اسلام بر می گردد که آن نیز جز گذشتن از مال و جان برای تحقق کلمه الله در زمین و حاکمیت خداوند در زمین چیز دیگری نیست.

در رابطه با حرکتی بنام جهاد سازندگی و ابهامات و معماهایی که در این رابطه برای کشورهای بیگانه با فرهنگ اسلام وجود دارد، خالی از مناسبت نیست اشاره کنم در یکی از روزنامه های سوئدی به ابهام و ناتوانی از درک حرکت جهاد سازندگی اعتراف شده بود آمده بود که ما نمی دانیم این حرکت، چه نوع حرکتی است. در همین رابطه، باز بی مناسبت نیست صحبتی

* توجه به خودکفایی اقتصادی در زمینه های کشاورزی و صنعتی از جمله مسائل بسیار مهمی است که بایستی توجه بیشتری بان بشود.

را که وزیر مسکن یوگسلاوی در دیدار با نماینده امام در جهاد سازندگی، پس از اطلاع از فعالیت های راهسازی جهاد سازندگی خوزستان گفته بود عرض کنم. ایشان پس از تعجب بسیار از فعالیت های انجام شده گفته بود: این امار واقعا برای ما باور کردنی نیست، من امار این فعالیت ها را برای هیات دولت کشورم می برم و در آنجا خواهم گفت که اگر ملتی بخواهد حرکتی بکند، خواهد توانست، کما اینکه ملت ایران، با همه شرایط نامساعدی که با آن دست به گریبان بوده اند، توانسته اند برای این مهم فائق آند.»

برادر افشار نگاه در مورد وضعیت نیروی انسانی در جهاد به سخن ادامه داد و گفت: «جهاد سازندگی از نظر نیروی انسانی با مشکلاتی مواجه است. ما هیچوقت نتوانسته ایم آن مقدار نیرویی که لازم بوده است، داشته باشیم چون نیازها و خواسته های مردم واقعا بیش از آن چیزی است که حتی جهاد بتواند عرضه کند و محرومیت ها آنقدر وسیع و

گسترده هستند که ملت ما باید سالیان دراز با همین شیوه جهانی و با ایثار کامل فعالیت کند تا بتواند در ابعاد مختلف و بان مقداری که لازم است جامعه روستایی ما را متحول کند.

نیروهایی نیز که در همین رابطه به جهادچی آیند اصولا افرادی دلسوخته و عاشق فعالیت برای محرومین هستند، کسانی هستند که می دانند تا موقعی که در مملکت بطور محسوس کاری نشود، شعارها و برنامه ها، راهگشایی برای حل معضلات جامعه نخواهد بود.»

برادر افشار سپس در مورد آموزش نیروهای انسانی اضافه کرد: «جهاد در حقیقت آموزشگاه بزرگی است که جوانان مبتدی را بکار می گیرد و در مدت کوتاهی از آنان افراد قابل و کاردانی می سازد. البته نیروهایی که به جهاد می آیند عمدتا از تخصص نسبی برخوردار هستند ولی با کار در جهاد این افراد پخته تر و کار آزموده تر می شوند و در آموزشگاه جهاد نحوه برخورد با مشکلات را می آموزند بسیاری از مسئولین مملکتی ما در ابعاد مختلف از اعضای سابق جهاد سازندگی هستند که در جهاد با مشکلات اجرایی و نحوه رویا رویی و برخورد با آنان آشنا شده و در حال حاضر در سنگرهای جدیدی به مبارزه بر علیه دشمن خارجی مشغول هستند.

در رابطه با جذب نیروها به جهاد نیز بگویم جهاد نیروهای خوش را از طریق مراکز پرسنلی که در مراکز جهاد سازندگی سراسر کشور قرار دارد تامین میکند ولی عمدتا از طریق دیگر، یعنی انجمن های اسلامی، ادارات، کارخانجات و مراکز مختلف دیگر نیز، نیروها به جهاد معرفی میشوند. خصوصا در رابطه با اعزام نیروها به جبهه های جنگ، که از طریق ستادهای پشتیبانی انجام میگردد این حرکت محسوس تر است.»

عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی سپس در مورد آموزش تخصصی نیروهای جهاد ادامه داد: البته همانطوریکه قبلا اشاره شد جهاد خود یک آموزشگاه بزرگ است و در واقع همه نوع آموزش در آن وجود دارد، ولی بطور منظم و متمرکز، تاکنون بیش از ۵۰۰۰ نفر را آموزش تخصصی داده ایم و برای آینده نیز در نظر است «مجتمع های آموزشی» در مناطق دانشگاهی کشور بوجود بیاید تا ما بتوانیم از طریق آن آموزش ها، نیروهای مورد نیاز خودمان را تامین کنیم بخصوص با در نظر گرفتن اینکه بسیار از امور روستاها، آقانون برعهده جهاد سازندگی خواهد گذاشت، اهمیت این مساله روز افزون میشود. نکته دیگری که در همین رابطه بایستی تذکر داده شود، این است که ما علاوه بر آموزش های تخصصی و فنی آموزشهای عقیدتی

ورق یزید

شده و بر همین اساس نیز حرکت کنند، ما در جهت سازندگی روستاها، بسیاری از کارهایمان را در رابطه با خود روستائیان انجام خواهیم داد. البته اگر از این مساله یعنی اهمیت فعالیت های فرهنگی جهاد در سطح روستاهای کشور بگذریم، حرکت های دیگر جهاد در زمینه فعالیت های تخصصی مانند آبرسانی و راهسازی نیز در جای خود بسیار مهم و قابل توجه است این دو حرکت تاثیر بسیار مهمی بر اقتصاد روستا دارد و ما هم در برنامه ریزیهای جهاد برای روستاهای کشور این وضعیت ها را در نظر می گیریم و سعی می کنیم در آن جهت پیش برویم. ج

بازسازی روستاهای جنگ زده
برادر افشار سپس با اشاره به پیروزیهای رزمندگان

**با پیروزی لشکر با اسلام
علیه قوای کفر صدامی، جهاد
فعالیت های خودش را در رابطه
با «بازسازی مناطق جنگزده
روستایی» متمرکز کرده است.**

اسلام در جنگ تحمیلی و آزاد شدن بسیاری از روستاهای کشور از چنگال بعثیون و لزوم باز سازی آنان گفت: «مسئولیت باز سازی مناطق جنگی روستایی از طرف دولت مستقیماً به جهاد سازندگی داده شده است. حدوداً هزار و دویست روستا از اثرات جنگ تحمیلی آسیب دیده و «جنگزده» هستند و جهاد بر آن است تا با برنامه ریزیهای حساب شده در زمینه های مختلفی نظیر، تسطیح اراضی کشاورزی و آماده کردن زمین هایی که بنا به دلایل مختلف فعلاً غیر قابل استفاده برای امور کشاورزی است، لایروبی و مرمت قنوات کانالها، تعمیر و نصب موتور پمپها، تعمیر و مرمت چاهها، تعمیر و احداث تاسیسات عمومی روستاها مانند حمام، مسجد و نوله کشی و راهسازی و پل سازی در سطح روستاها، اقدام به باز سازی مناطق جنگی روستایی بنماید. در زمینه تامین مسکن روستائیان نیز با بنیاد

بیشتری برخوردار است گفت: «از مجموعه فعالیت های جهاد آنچه از همه بیشتر و از درجه اعتبار و اهمیت بیشتری برخوردار است، البته بصورت ماهوی و نه از نظر آمار و مقدار فعالیت، فعالیت های فرهنگی است. واقعا این بعد فعالیت های فرهنگی جهاد که در کارهای اجرایی آن دیده می شود، نقش عمده ای در حمایت مردم روستاها، که از محیط تبلیغاتی شهری دور هستند، داشته است و ما مطمئن هستیم اگر قشر روستایی با فرهنگ انقلاب آشنا شود و بتواند خودش را با پیای مردم شهرها در حمایت از انقلاب پیش ببرد ما با نیروهای عظیمی مواجه خواهیم شد که هدایت آنها می تواند در سرنوشت انقلاب اسلامی بسیار موثر و کار ساز باشد. از طرف دیگر ما بر این اعتقاد هستیم که اگر فرهنگ جامعه روستایی ما متحول بشود و

و معنوی و مکتبی را نیز به موازات آن دنبال میکنیم و معتقد هستیم که مسائل فوق نمیتواند جدای از یکدیگر و بطور منفک وجود داشته باشد. ما سعی میکنیم شیوه ای آموزشی را به صورت «حوزه ای» و بصورتی که بعنوان «دانشگاه آزاد اسلامی» مطرح شده در آموزشگاههای خودمان دنبال کنیم تا انشا... قلمی هر چند ناچیز و اندک در بهبود وضع آموزشی کشور برداشته شده باشد.»

برادر افشار سپس در مورد کیفیت نیروگیری در جهاد گفت: «چون جهاد سازندگی یک نهاد انقلاب اسلامی است و «خط امام» را دنبال میکند، فقط نیروهایی میتوانند در جهاد باشند که موافق این خط بوده و در جهت حمایت و بصورت عملی معتقد به خط ولایت فقیه و خط امام باشند تا جهاد بتواند بصورت منسجم و یکدست وارد عمل بشود. علت این مساله نیز این است که در جهاد سازندگی، «کار فرهنگی» از «کار اجرایی» تفکیک پذیر نیست، یعنی «جهاد نهادی مکتبی، اجرایی است که زیر نظر دولت و ولایت فقیه بوجود آمده و مشترکاً آن خط را دنبال میکند ما در کارهای اجرایی کاملاً تابع سیاستهای دولت هستیم و از نظر «خط مکتبی» و حفظ حدود شرعی نیز در رابطه با نماینده ولایت امر عمل میکنیم. این عدم تفکیک پذیری مسائل اجرایی از مسائل معنوی جهاد این الزام را برای ما ایجاد میکند که نیروهای متخصص و متعهد که هر دو بعد را داشته باشند جذب کنیم.

کسی که در جهاد سازندگی برای فعالیتهای اجرایی اقدام میکند، همان کسی است که کار سازندگی را دنبال میکند. او در ضمن کار اجرایی با بیان، با عمل و با حرکات خودش فرهنگ و معنویت انقلاب اسلامی را به روستاها میرسد مردم روستاهای ما نمیتوانند بین کسی که کار اجرایی میکند و کسی که به فعالیتهای فرهنگی دست میزند، فرق گذاشته و همه آنان را فرزندان امام میدانند مردم روستاهای ما جهاد گران را پیام آوران و رسولان انقلاب اسلامی در سطح روستاها میدانند و از آنها انتظارات بسیار دارند. این است که دقت بسیار زیادی می شود که افرادی به جهاد سازندگی بیایند که واقعا در عمل معتقد به این خط باشند. #

برجسته ترین کار

برادر علیرضا افشار سپس در پاسخ به این سوال که به نظر شما کدامیک از فعالیت های جهاد در سه ساله گذشته برجسته تر بوده و از اهمیت

مسکن هم‌مانگی هایی شده است.

البته اینها جدای از کارهای فرهنگی است که به موازات فعالیت های عمرانی و باز سازی صورت می گیرد. خصوصا در رابطه با مناطق جنگی که به علت عدم آشنایی با فرهنگ انقلاب و فعالیت شدید ضد انقلاب در این مناطق، لازم است طوری عملی شود که این کربلاهای خونین که در گوشه و کنار آن خون پاک دهها و صدها شهید بر زمین ریخته است، برای همیشه پذیرای انقلاب و ارزش های آن بوده و ضد انقلاب را یاری عرض اندام نباشد. در همین رابطه جهاد تصمیم دارد بعضی مناطق را که یاد آور حماسه شهادت، شهدای پاکباخته جنگ تحمیلی است را بصورتی که نمایشگر ارزش های متعالی اسلام باشد، باز سازی نموده تا برای همیشه در صحنه تاریخ بیادگار بماند.

جهاد گیلان و گرگان و گنبد در منطقه سومار و نفت شهر و قصر شیرین جهادهای استان همدان و آخرین در منطقه سرپل ذهاب جهاد استان آذربایجان شرقی در منطقه گیلانغرب جهاد استان باختران در منطقه ثلاث باباجانی و باینگان.

برادر افشار در ادامه تذکر داد: از آنجا که عمده فعالیت های جهاد در روستاها می باشد در رابطه با امر بازسازی نیز از همین اصل تبعیت شده است و جهاد سازندگی در رابطه با بازسازی شهرها مسئولیتی نپذیرفته است، اما اگر شرایط اضطراری پیش بیاید از هرگونه همکاری دریغ نخواهیم ورزید ولی در حال حاضر تمامی امکانات جهاد برای بازسازی مناطق جنگزده در رابطه با روستاها قرار گرفته است، زیرا روستائیان ما برای بازسازی

روستاهایشان با مشکلات بیشتری روبرو هستند و لازم است جهاد سازندگی تمام توجه خودش را به روستاهای مناطق جنگزده معطوف کند. در همین رابطه حساب شماره ۱۳۴۴ بانک ملی ایران شعبه پاسنور افتتاح شده است تا کمکهای نقدی مردم از این طریق جمع آوری شده و برای بازسازی روستاها مورد استفاده قرار گیرد.

عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی در خاتمه ضمن اشاره به این واقعیت که دشمنان انقلاب اسلامی هرگز آرام نشسته و دست از توطئه های رنگارنگ خویش برای به سقوط کشاندن جمهوری اسلامی ایران برندارند، «حفظ آمادگی رزمی» ارگان های نظامی و آمادگی هر چه بیشتر مردم مسلمان برای سرکوبی توطئه های ضد انقلاب را یکی از وظایف اساسی مردم و نیروهای انقلاب دانست.

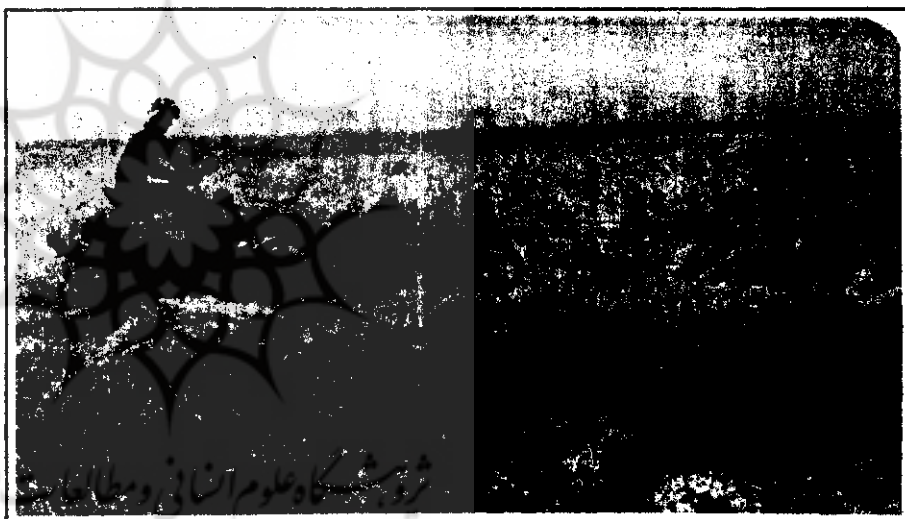
وی همچنین با یادآور شدن این نکته که تجربیات جنگ بسیار گرانبهاست و نایستی با شهید شدن رزمندگان مان به دل خاک سپرده شود، بر جمع آوری و تنوین آنها تاکید کرد.

لزوم نیل به خودکفایی

برادر افشار همچنین اضافه کرد توجه به خودکفایی اقتصادی مملکت و بالا بردن رشد اقتصادی و خصوصا گسترش کشاورزی از جمله مسائل بسیار مهمی است که بایستی توجه بیشتری بآن شود. مطمئنا ما اگر نتوانیم کشاورزی خودمان را خودکفا کنیم دشمنان خارجی ما قادر خواهند بود در هر زمان که اراده کردند با محاصره و فشار اقتصادی، ما را مجبور به تبعیت از نقطه نظرهای خودشان بنمایند. ما بایستی برای خودکفایی کشاورزی، صنایع خودمان را هم «جهت» کشاورزی بدهیم و صنایعی را که به کشاورزی مربوط می شود مثل تهیه ماشین آلات کشاورزی و صنایع غذایی و نظایر آنرا رشد بدهیم تا بتوانیم بدون اتکا به قدرتهای خارجی نسبت به پیشرفت در سایر زمینه ها و ابعاد نیز موفق شویم.

در کنار این مسائل توجه به محرومین جامعه از اولویت خاصی برخوردار است، ما هرگاه از این مساله غفلت کنیم بسیاری از استعدادها و علل رشد و توسعه انقلاب را از دست می دهیم. ما بایستی فراموش کنیم آن خونهای که برای پیروزی اسلام ریخته شده به چه منظور بوده است و موظفیم این هویت و جهت را حفظ کنیم. و در این رابطه آنچه به نظر می رسد، وحدت و تبعیت نیروهای مختلف دولتی و غیر دولتی و بطور کلی همه مردم از خط

بقیه در صفحه ۷۲

بسیاری از مسئولین مملکتی از اعضای سابق جهاد سازندگی هستند.

کدام مسئولین دولتی و غیر دولتی در این مناطق جنگزده در آرم آن

برادر افشار عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی سپس به نحوه تقسیم مسئولیت باز سازی روستاها بین جهادها اشاره کرده و گفت: «کل مناطق جنگزده روستایی به ۱۱ منطقه تقسیم شده است که مسئولیت باز سازی هر کدام از این مناطق یازده گانه بر عهده یک یا چند جهاد از استانهای مختلف کشور گذاشته شده است.

در این میان مسئولیتها بشرح زیر تعیین شده است:
جهاد استان فارس در منطقه آبادان
جهاد استان سنجان در منطقه خرمشهر
جهاد استان اصفهان در منطقه اهواز
جهاد استان خراسان در منطقه هویزه
جهاد استان تهران در منطقه شوش
جهاد استان های یزد، لرستان و مازندران در منطقه دهلران و موسیان
جهاد استان زنجان در منطقه مهران

نکنند اینگونه نباشد که خدای ناخواسته غرق در کارهای اجرایی شوند اگر چه کارهای اجرایی که جهادگران انجام میدهند، اجر و پاداش بسیار دارد. ولی توجه به خدا و ساعتی به خدا اندیشیدن و لحظه ای در فکر او زیستن، دعا خواندن و قرآن خواندن، نماز خواندن و... آثاری دارد که آن آثار باعث پیروزی ما در جبهه ها و در پشت جبهه ها و روستا ها شده است. جهادگران عزیز این حالات را فراموش نکنند و نباید فراموش کنیم. چونکه علت پیروزی ما در همین است. درست است که اگر ساعتی را به دعا و قرآن بگذرانیم، ساعتی از کار اجرایی عقب میمانیم، ولی باید بدانیم که نشاط در کار اجرایی بدلیل همان یک ساعت عبادت و توجه به خدا و راز

و نیاز و مناجات با خداست. برادران و خواهران عزیز جهاد متوجه باشند که این حالت را از دست ندهند. توجه به خداست که باعث پیروزی ماست. یاد خداست که اطمینان را بر قلبها آورده است. یاد خداست که ما را از وحشت از دشمنان غافل کرده است. و یاد خداست که ما را به خودش نزدیک کرده است و باعث شده که از رنجها و مشقتها در راه او لذت ببریم، از گریستن برای خدا لذت ببریم، از رنج بردن و زحمت کشیدن در راه او لذت ببریم، این یاد را فراموش نکنید. که اگر ما موفق هستیم در رابطه با خداست و بس. والسلام

اجاره، مزارعه...

زده و چیزی به برداشتن مانده است. اما ناگهان بیمار می شود یا مسافرت می خواهد برود (خلاصه گرفتار می شود) حالا به آقای «ب» می گوید از اینجا تا موقع کشت محصول مسئولیتش به عهده تو باشد. هر چه محصول بدست داده به نحوی تقسیم می کنیم. این چه اشکالی دارد بنابراین اصل مزارعه یک زیربنای منطقی دارد. حالا اینجا باز سوال پیش می آید که «مزارعه» منجر به بیداش «بر در امدها» و «کم در امدها» در جامعه می شود؟

مبارزه با استثمار در امر «مزارعه»

علاج اینکه مزارعه باعث استثمار نشود آسان است. علاجش این است که کاری کنیم تا هیچ زارعی بدلیل نداشتن زمین زراعتی و آب و بئر و ماشین آلات مجبور به فروش «نیروی کارش» به صاحب زمین و ماشین آلات و بئر نشود. این همان است که در قانون اساسی در «بند ۲» از اصل ۴۳ آورده ایم.

این «بند ۲» از اصل ۴۳، یک تز اقتصادی جدید طبق موازین اسلام است که من اسمش را تز فراوانی ابرار و امکانات تولید گذاشته ام. یک بند دیگرش هم تز «فراوانی امکان بهزیستی» است. مسئول این فراوانی هم دولت و نظام اجتماعی است. براساس این تز در عین اینکه چنین آزادی در جامعه وجود دارد که فرد گرفتار (که صاحب زمین است)، زمین و کشتش را به فرد دیگری واگذار کند، در عین حال آقای «ب» هم می تواند جوانب امر را خوب بسنجد و حساب کند که آیا این فرار داد مزرعه واقعا به صرفه اش هست یا نه صرفه اش نیست. این است که

روی اجاره مجبور نمی شود که با یک برداشت و دسترنج کم نیروی کار خودش را برای چند ماه بفروشد.

ما اجاره فروش نیروی کار به بهای ارزان را از بین می بریم و امکان این نوع تفاوت های اقتصادی را که خود بخود به طرفین مقداری آزادی زندگی می دهد، حفظ می کنیم. اقتصاد اسلامی ما اقتصادی است که دو بعد «آزادی» و «نفی استثمار» را با هم دنبال می کند.

مساقات - آبیاری زمین

در مساقات فقط مسئله «آبیاری» زمین مطرح است. آن هم بیشتر در مورد آبیاری درخت و باغ و چیزهایی شبیه آن آقای «الف» یک باغ دارد. می خواهد به مسافرت برود. با آقای «ب» قرار داد می بندند که او باغ را آبیاری کند درختها را مراقبت کند اینجا دیگر آقای «ب» در کشت دخالتی ندارد. اما باید آبیاری، رسیدگی و مراقبت کند. آخر سال هم هر چه میوه داد با یک نسبت معقولی باید با هم تقسیم کنند. این هم شبیه همان مزارعه است (و شیوه برخوردمان هم مثل مسئله مزارعه می باشد).

مسائل مربوط به سرمایه مستغلاتی به امر «مضاربه» منتهی می شود و اینکه آیا اصولا «مضاربه» یک اصل اسلامی است یا غیر اسلامی، استثمار گرانه است یا غیر استثماری است و سرانجام شیوه برخورد ما (یا به عبارتی آیت الله بهشتی) با مسئله مضاربه چیست. این مطالب را انشاء الله در شماره آینده بررسی خواهیم کرد.

ادامه دارد.

کشاورزی رو بیاورند. برای حل این مشکل نیز باید نیروهای متخصص به منطقه اعزام و هرچه زودتر آنان را به روش های کشاورزی، دفع آفات و طرق آبیاری آشنا سازند.

کمبود آب نیز از دیگر مشکلات مهم است. با وجود رودخانه های پرآبی که در منطقه جریان دارد، و با هرز رفتن آب این رودخانه ها زمین های منطقه چاه بهار همچنان تشنه هستند. مهار کردن آب رودخانه ها و سیلابهای که معمولا بعد از ریزش هرباران براه می افتد می تواند، نقش بسیار مهمی در کشاورزی منطقه داشته و علاوه بر این از خوابهای سیلابها جلوگیری شود. عدم وجود راه نیز از بزرگترین مسائل منطقه که راه رسیدن ماشین آلات کشاورزی بخصوص موتور پمپ، خودروهای سبک و سنگین و دیگر تجهیزات را ناهموار می کند. دامپروری در این منطقه رواج دارد اما بعلت عدم وجود دامپزشکی دامها اکثرا لاغر، ضعیف و مریض هستند و بسیاری از دامها که گاه تنها سرمایه روستائیان است. در اثر بیماریهای گوناگون تلف می شوند. مهمترین عاملی که قادر است کشاورزی و در نتیجه دامپروری را در این منطقه احیا کند، اجرای سریع لایحه واگذاری ارضی می باشد. دادن زمین و آب و بدنبال حمایت همه جانبه از نظر وسایل و امکانات کشاورزی می تواند زندگی نوینی را به مردم محروم منطقه ببخشد و علاوه بر افزایش تولیدات کشاورزی و بالا رفتن سطح زندگیها، قاجاق را که از مهمترین ابتلائات این مردم است به کشاورزی شکوفا مبدل سازد.

جهاد سازندگی بازسازی...

ولایت امر است. برای ما که مثل روز روشن است، در طول حرکت انقلاب و سپس بعد از پیروزی آن، نقش این معیار چه بوده است، چرا از آن دست برداریم و یا اینکه از آن تبلیغ نکنیم؟

بنابراین اگر برای ما، با انهمه تجربیات مکرری که در طول انقلاب اسلامی اتفاق افتاده، این نکته محرز شد، بایستی بیشتر فکر بکنیم و از اختلافات و تفرقه هایی که در میان مسلمانان و امت شهیدپرور ما آگاهانه و یا ناآگاهانه انداخته می شود، جلوگیری کنیم و با تبعیت از ولایت قیبه و ولایت امر در عمل، به این مهم جامه عمل ببوشانیم.

والسلام